

Thema-avond omgevingsvisie Kerkrade 27 februari 2024

Inhoud – 3 sporen Omgevingswet

1. **Omgevingswet**
   - Hoe verloopt de inwerkingtreding?

2. **Omgevingsplan**
   - Tijdelijk vooral werken met BOPA en TAM-IMRO
   - Komen tot een nieuw omgevingsplan

3. **Omgevingsvisie**
   - Proces + routekaart
   - Burgerparticipatie, wat is er tot zover gebeurd?
   - Toelichting verhaallijnen
   - Botsproef en doorkijk concept omgevingsvisie
   - Interactief gedeelte

Omgevingswet

- Inwerkingtreding per 01-01-2024
- Informatiebrief aan raads- en commissieleden van december 2023
- Alle benodigde raadsbesluiten voor inwerkingtreding zijn genomen
- Belangrijkste informatie te vinden op: www.kerkrade.nl/omgevingswet
- Fysiek bouwloket per januari 2024: elke donderdag van 09:00-12:00 en 16:00-18:00
- Vlak vóór 1 januari nog veel (grote) bouwaanvragen ingediend
- 2024 is een transitiejaar: werken met verschillende vergunningen en ruimtelijke procedures

  → Dienstverlening waarborgen en ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk blijven maken

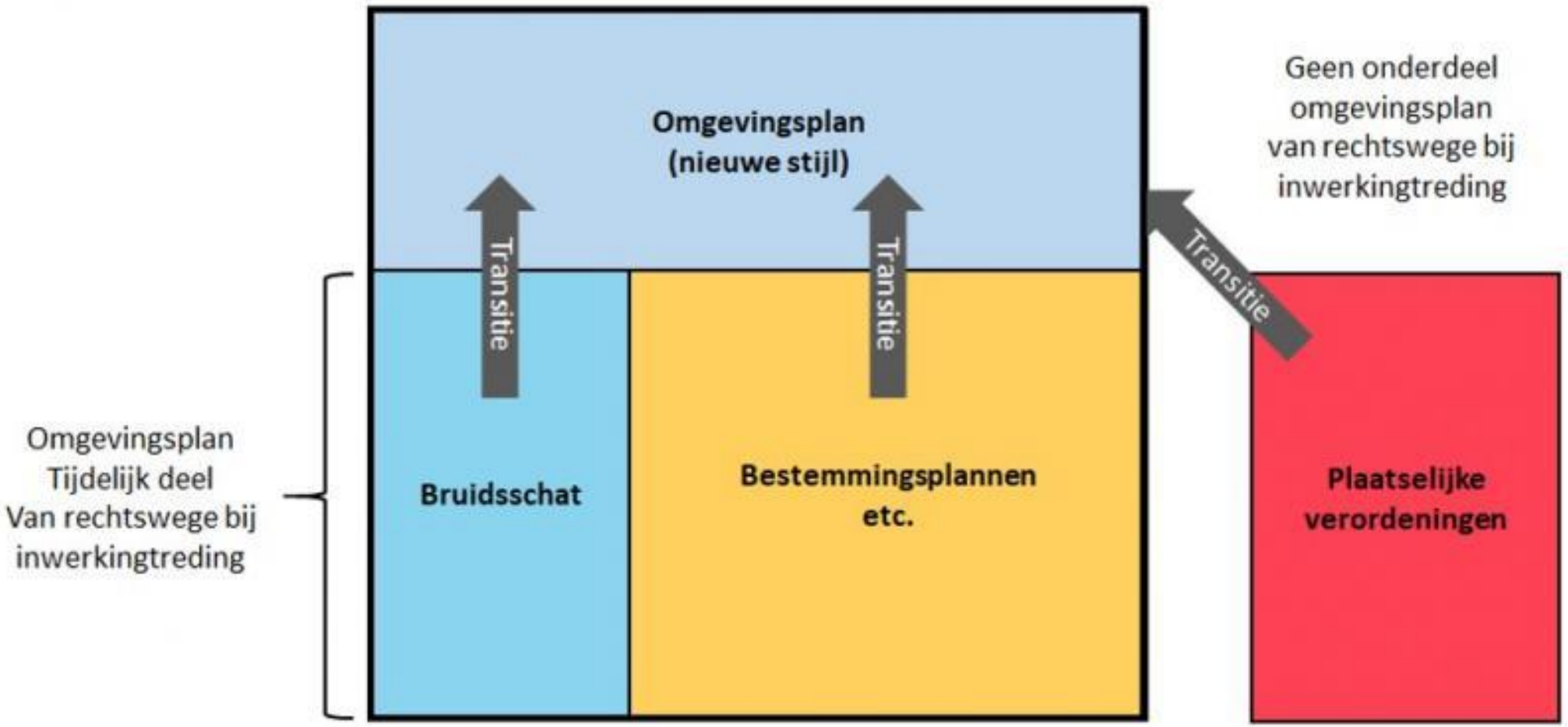
Omgevingsplan

- Vanaf 1 januari is er sprake van één tijdelijk omgevingsplan voor elke gemeente, bestaande uit:
  - Huidige bestemmingsplannen, beheersverordeningen en wijzigingsplannen
  - De Bruidsschat (set aan regels overgekomen vanuit het Rijk)

- 2024 is een overgangsjaar, om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken wordt er gebruik gemaakt van:
  - TAM-IMRO, Tijdelijke Alternatieve Maatregel (juridisch een nieuw omgevingsplan, technisch een oud bestemmingsplan)
  - BOPA, Buitenplanse OmgevingsPlanActiviteit

- Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om te komen tot een definitief omgevingsplan (langdurig en complexe opgave)
  - Opstellen van het nieuwe omgevingsplan (nieuwe regels, annoteren en toepasbare regels)
  - Bruidsschat regels: schrappen, aanpassen of behouden?
  - Lokale verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving → gaat landen in het nieuwe omgevingsplan.
- www.ruimtelijkeplannen.nl gaat uiteindelijk weg, vervanger is: https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/
- Meer informatie: https://www.kerkrade.nl/omgevingsplan

Vóór 2032

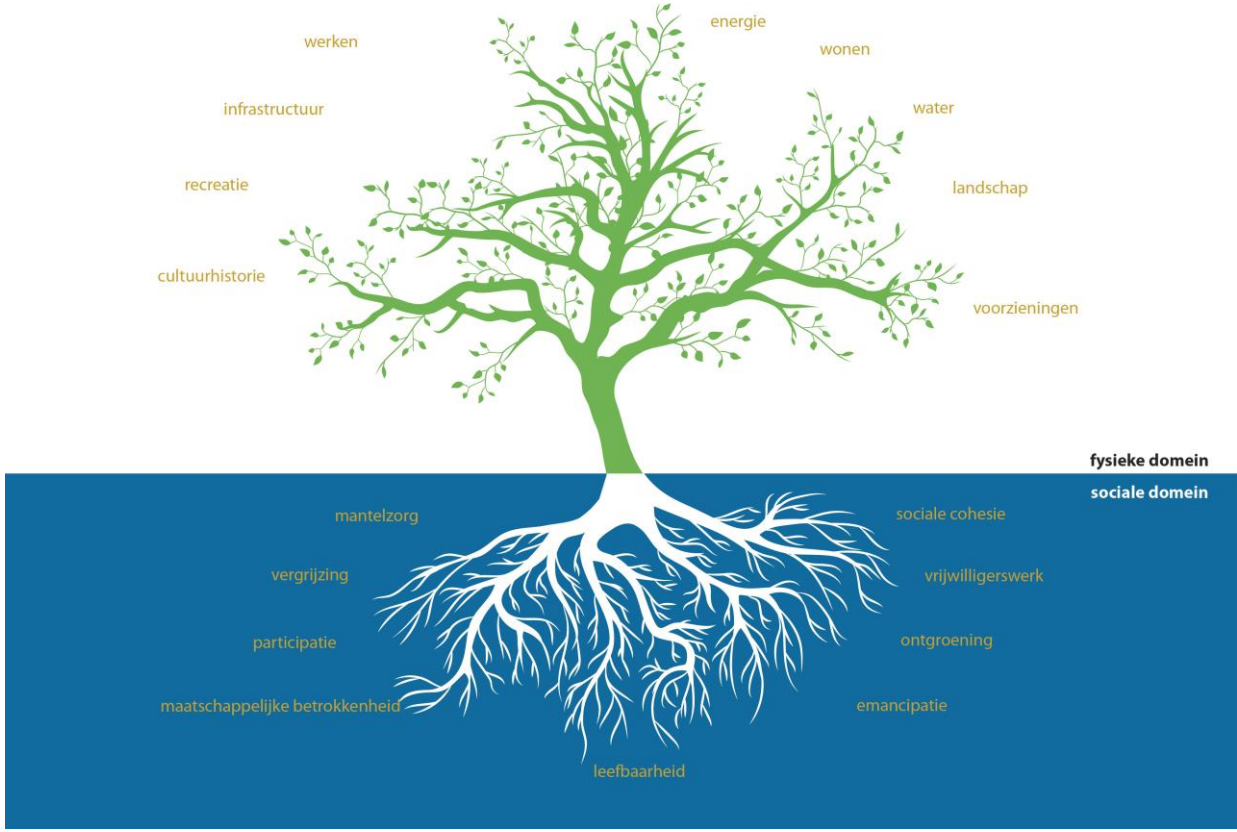

Omgevingsplan
(nieuwe stijl)
Transitie
Transitie
Transitie
Geen onderdeel
omgevingsplan
van rechtswege bij
inwerkingtreding
Omgevingsplan
Tijdelijk deel
Van rechtswege bij
inwerkingtreding
Bruidsschat
Bestemmingsplannen
etc.
Plaatselijke
verordeningen

Omgevingsvisie

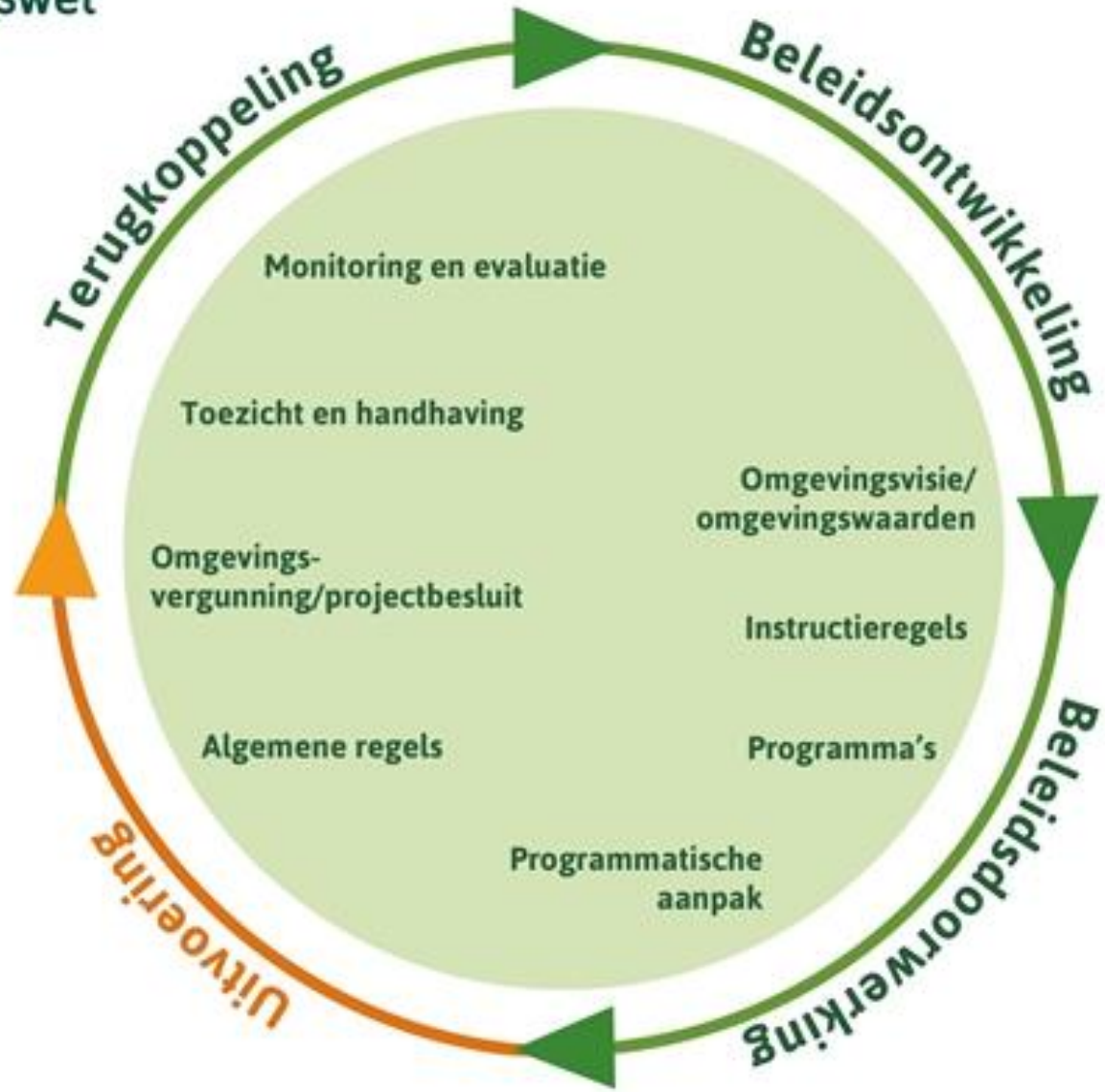
1. Proces + routekaart
2. Burgerparticipatie, wat is er tot zover gebeurd?
3. Toelichting verhaallijnen
4. Botsproef en doorkijk concept omgevingsvisie
5. Interactief gedeelte

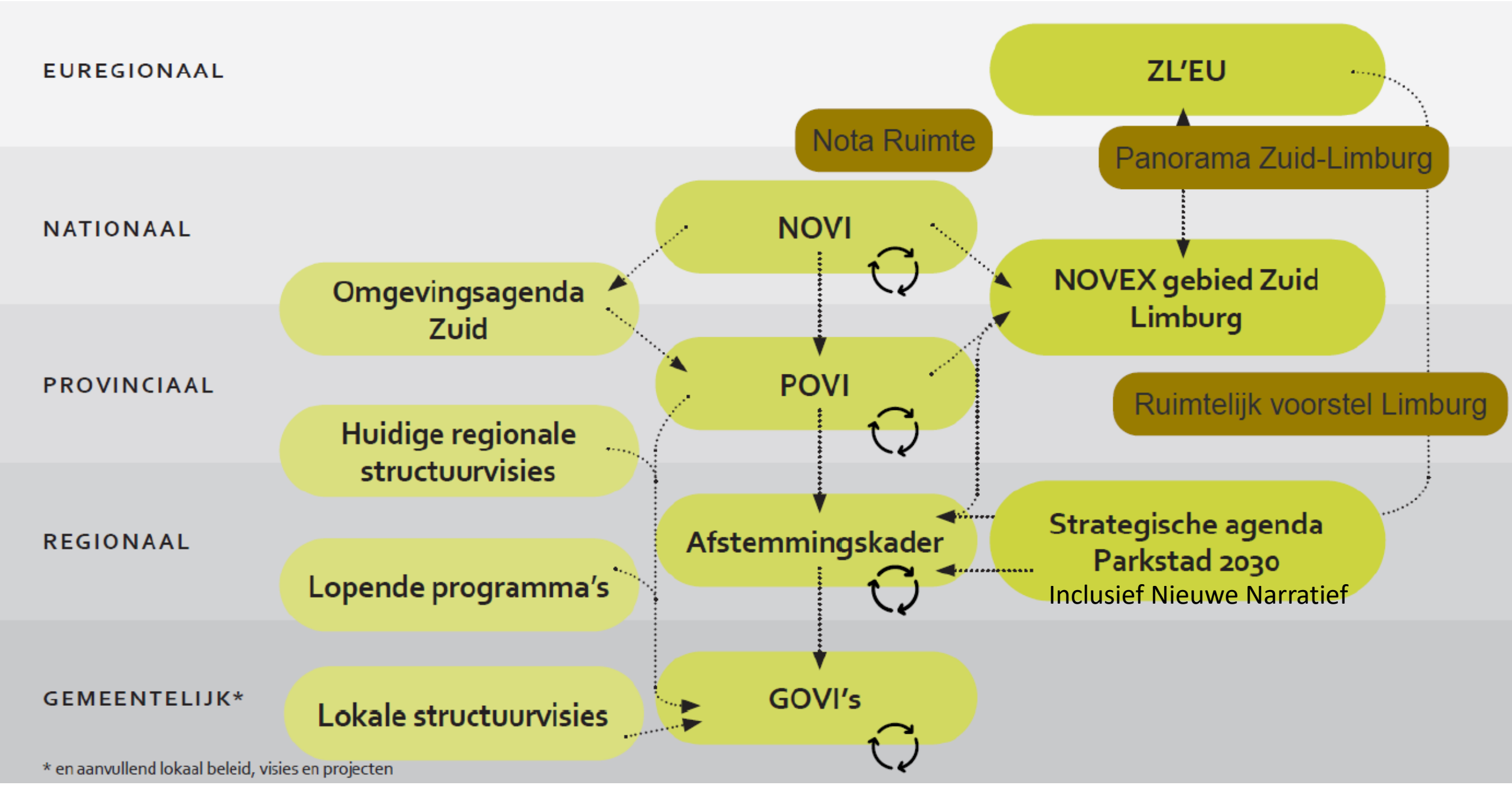
Waarom een omgevingsvisie?

- Vervanger structuurvisie- en stadsdeelvisies (huidige structuurvisie is meer dan 10 jaar oud)
- Elke gemeente moet vóór 2027 een omgevingsvisie vaststellen
- Het integrale beleidsstuk van de gemeente
- Lange termijn keuzes maken (horizon is 2040)
- Nieuwe thema's: gezondheid, klimaat en energietransitie
- Programma's als uitwerking van de omgevingsvisie (gebiedsgericht en themagericht)

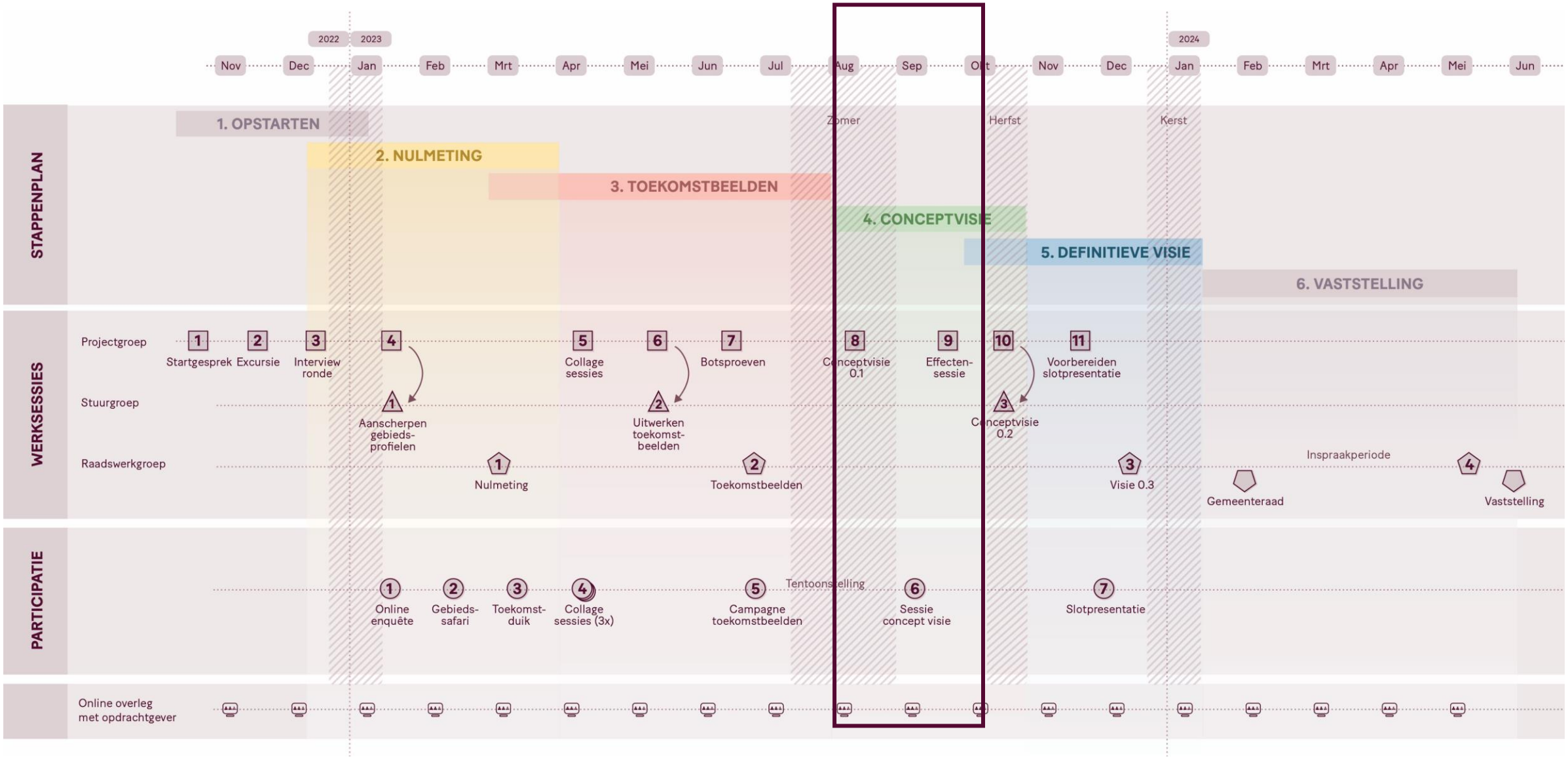

Aan de slag met de Omgevingswet

EUREGIONAAL
NATIONAAL
PROVINCIAAL
REGIONAAL
GEMEENTELIJK*
ZL'EU
Nota Ruimte
Panorama Zuid-Limburg
NOVI
Omgevingsagenda Zuid
NOVEX gebied Zuid Limburg
POVI
Ruimtelijk voorstel Limburg
Huidige regionale structuurvisies
Afstemmingskader
Strategische agenda Parkstad 2030
Inclusief Nieuwe Narratief
Lopende programma's
GOVI's
Lokale structuurvisies
* en aanvullend lokaal beleid, visies en projecten

Proces + routekaart

Voorstel momenten voor de gemeenteraad

1. Thema-avond – januari 2023
2. Raadswerkgroep – april 2023
3. Bezoek bedrijventerreinen Willem Sophia en Dentgenbach
4. Thema-avond februari 2024
5. Sessie waar de raad informeel advies kan geven over conceptvisie
6. Behandeling ontwerp omgevingsvisie in commissie en raad
7. Behandeling definitieve omgevingsvisie in commissie en raad

Wat is er gebeurd op het gebied van burgerparticipatie?

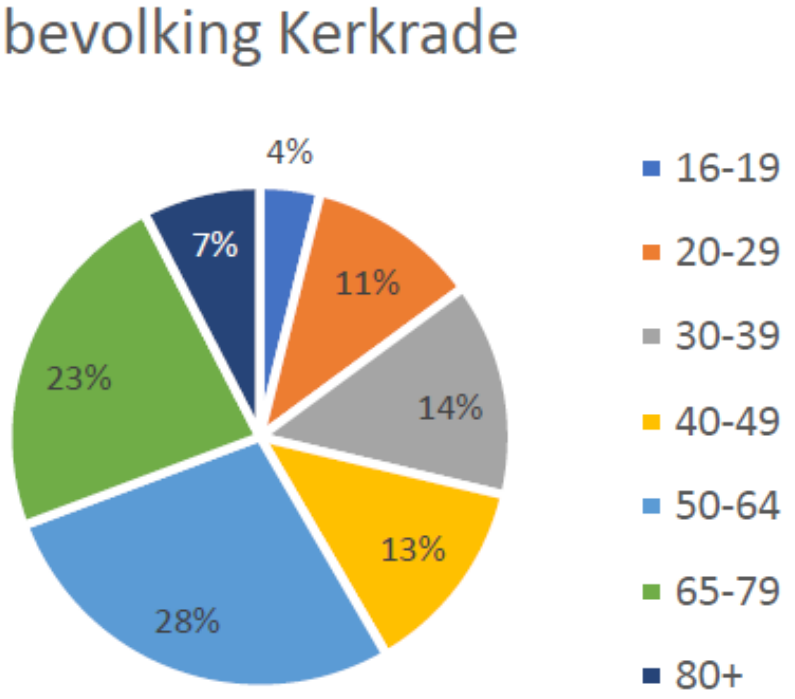
Enquête via gemeentepeiler & campagne

- Peiling over toekomstige vraagstukken bij alle huishoudens (ruim 23.000)
- Inwoners informeren en betrekken bij het opstellen van de Omgevingsvisie
- Mogelijkheid om betrokken te blijven bij het planproces en uitwerking
- Onderdeel van compleet participatietraject: enquête, gebiedssafari's, toekomstduik en tentoonstelling

Algemene cijfers

- Aantal respondenten: 1011
- Jongste (16-19 & 20-29) en oudste (80+) tonen relatief minder respons
- Leeftijdsgroep 50-79 is het meest vertegenwoordigd
- Ruim 250 respondenten hebben aangegeven om betrokken te blijven bij de visie?

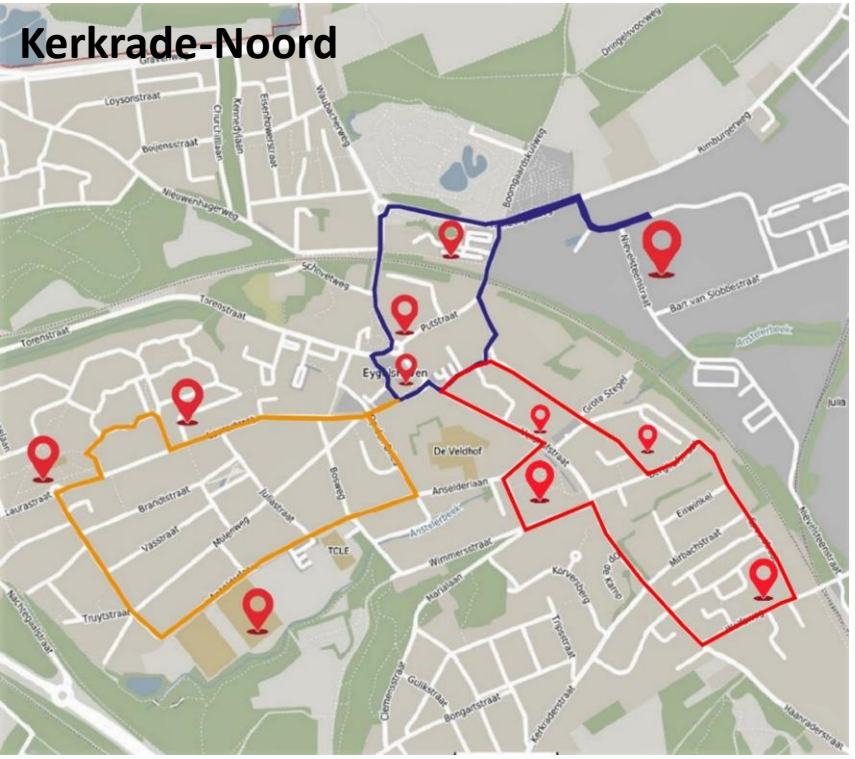
Stelt u zich voor het 2040, wat is er dan het meest veranderd in Kerkrade?

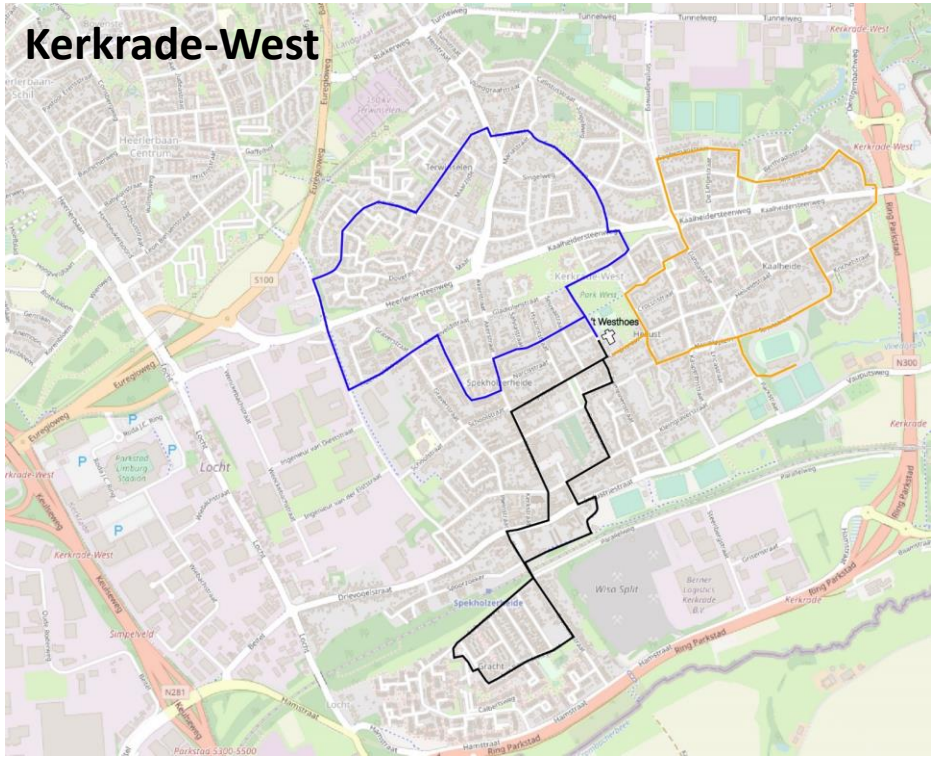

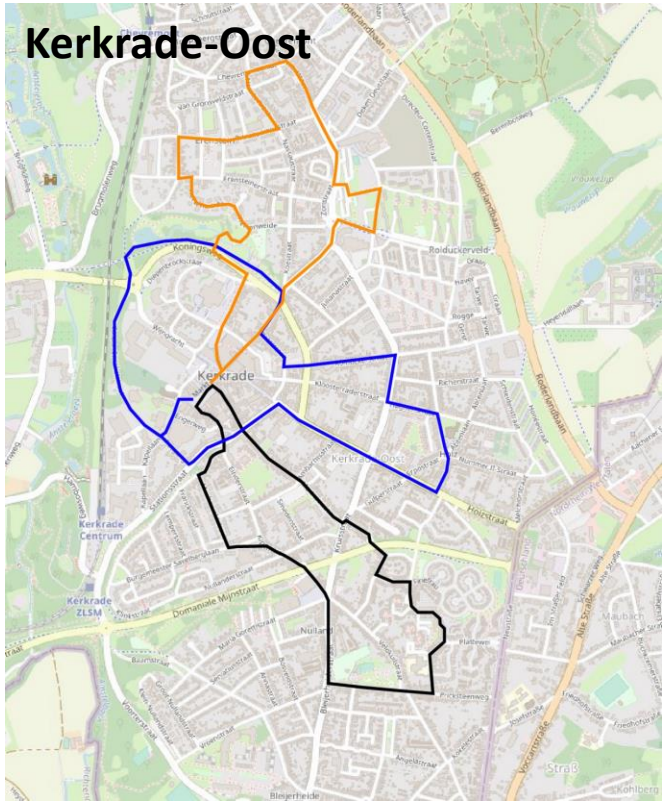
Stelt u zich voor het 2040, wat hoopt u vooral dat niet is veranderd in Kerkrade?

Gebiedssafari’s in de wijken

DE GROTE VIJF

Gebruik de stickers op bijgevoegd stickervel om volgende plekken aan te duiden op de kaart van jullie route.

Dit is een belangrijke verzamelplek voor

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

Deze plek moet helemaal anders want

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

Deze plek moeten we absoluut bewaren

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

Deze plek is rijk aan

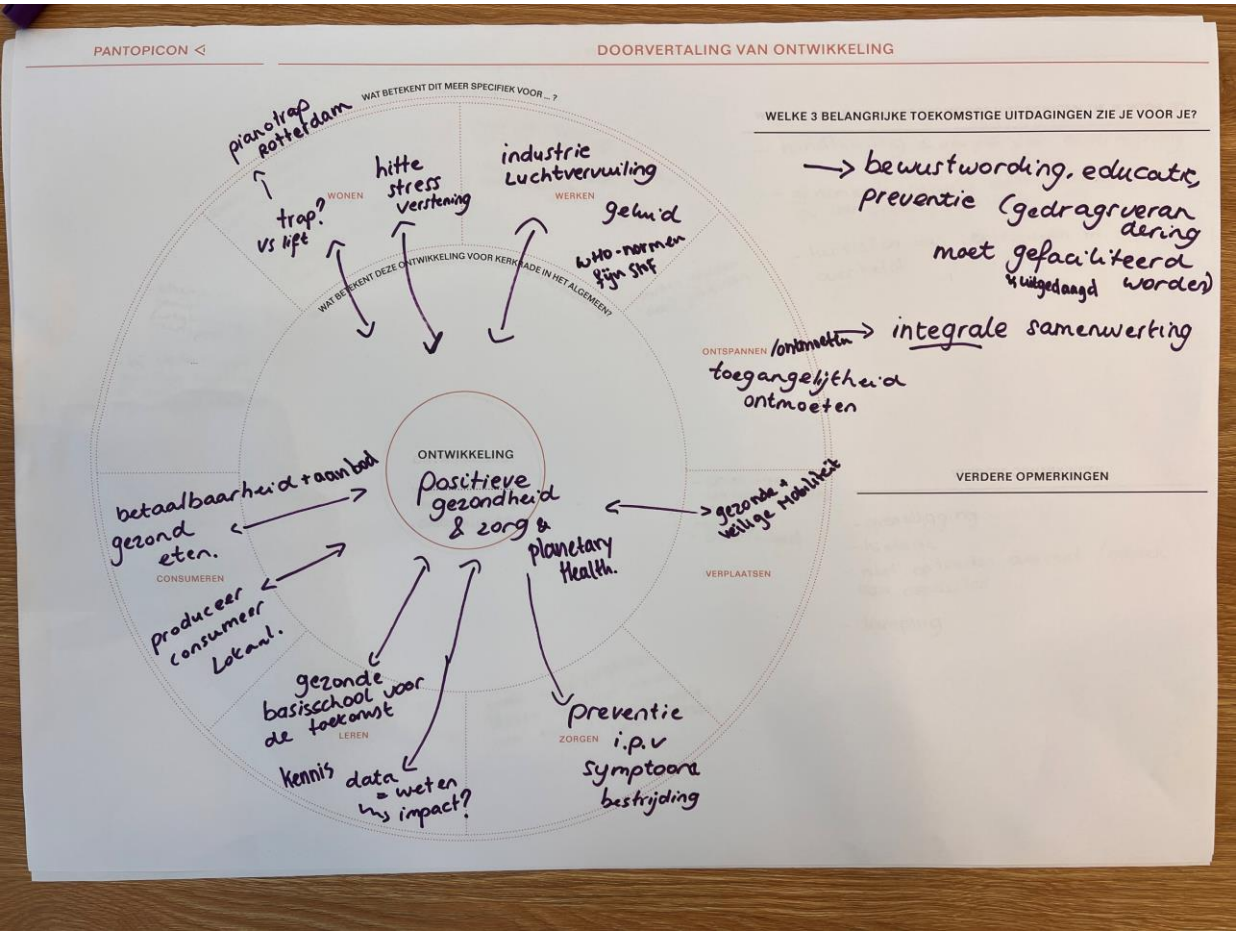
1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

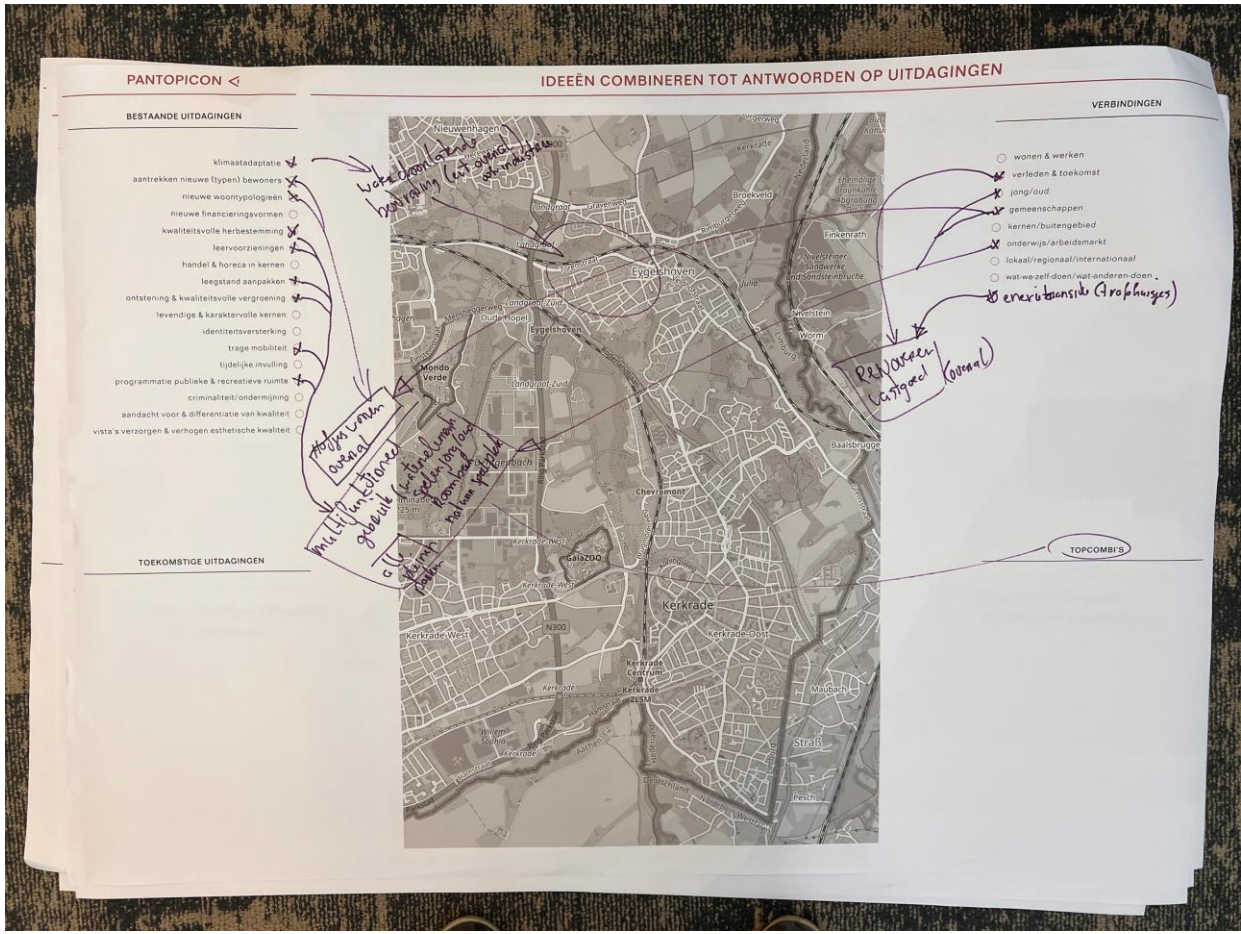

Hier is iets gestorven

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

Toekomstduik met ketenpartners

Tentoonstelling verhaallijnen – ‘t Kirchroa va Mörje

- Toelichting vier verhaallijnen d.m.v. tentoonstelling

- Gesprek aangegaan met ongeveer 50 deelnemers

- Belangrijke thema’s:
  - Verkeersveilige routes (met name routes naar scholen en fietsveiligheid historische linten)
  - Wegtrekken van jongeren
  - Behoud voorzieningen
  - Divers woningaanbod
  - Landschap en natuur wordt gewaardeerd
  - Wateroverlast en hittestress
  - Vergroenen van de stad (met name bedrijventerreinen)

En nog veel meer…

- Sessie met JARK en er wordt nog een sessie georganiseerd bij het vak maatschappijleer op beroepscollege de Holz
- Bewoners- en wijkplatforms (Noord, West en Oost)
- Toelichting Beleef Kerkrade TV
- Bezoek bedrijventerreinen met raadsleden (Willem-Sophia & Dentgenbach)
- Thema-avond Omgevingswet op 27 februari
- Veldbezoeken met adviesbureaus
- Meerdere ambtelijke sessies

De vier verhaallijnen

- Meergeneratiestad
- Leefbare stad
- Werkende stad
- Klimaatbestendige stad

Meergeneratiestad

Meergeneratiestad

De ambities:

1. Veilige buurtroutes voor de allerkleinsten en alleroudsten
2. Gezonde schoolomgevingen die uitnodigen tot actief bewegen
3. Recreëren en ontmoeten in koele groengebieden nabij huis
4. Divers en duurzaam woningaanbod

Hoe gaan we dat bereiken?

1. De 15-minuten eilanden: dagelijkse voorzieningen moeten binnen 10 tot 15 minuten te bereiken zijn. De fietser en voetganger moet veilig kunnen bewegen en krijgt dus prioriteit.
2. De rol van scholen als ontmoetingsplek in de wijk is groot. Bij nieuwe schoollocaties moet er ruimte zijn voor veilig brengen en halen, veilige routes, koppeling met omliggende voorzieningen, ruimte voor groen/schaduw en speelruimte.
3. Gebruik van 3-30-300 regel zodat toegang tot groen, schaduw en parken voldoende is.
4. Divers woningaanbod realiseren en een betere mix in de wijk: levensloopbestendig, meergeneratiehofjes, woon-zorgconcepten en aantrekkelijke gezinswoningen.

Leefbare stad

Leefbare stad

De ambities:

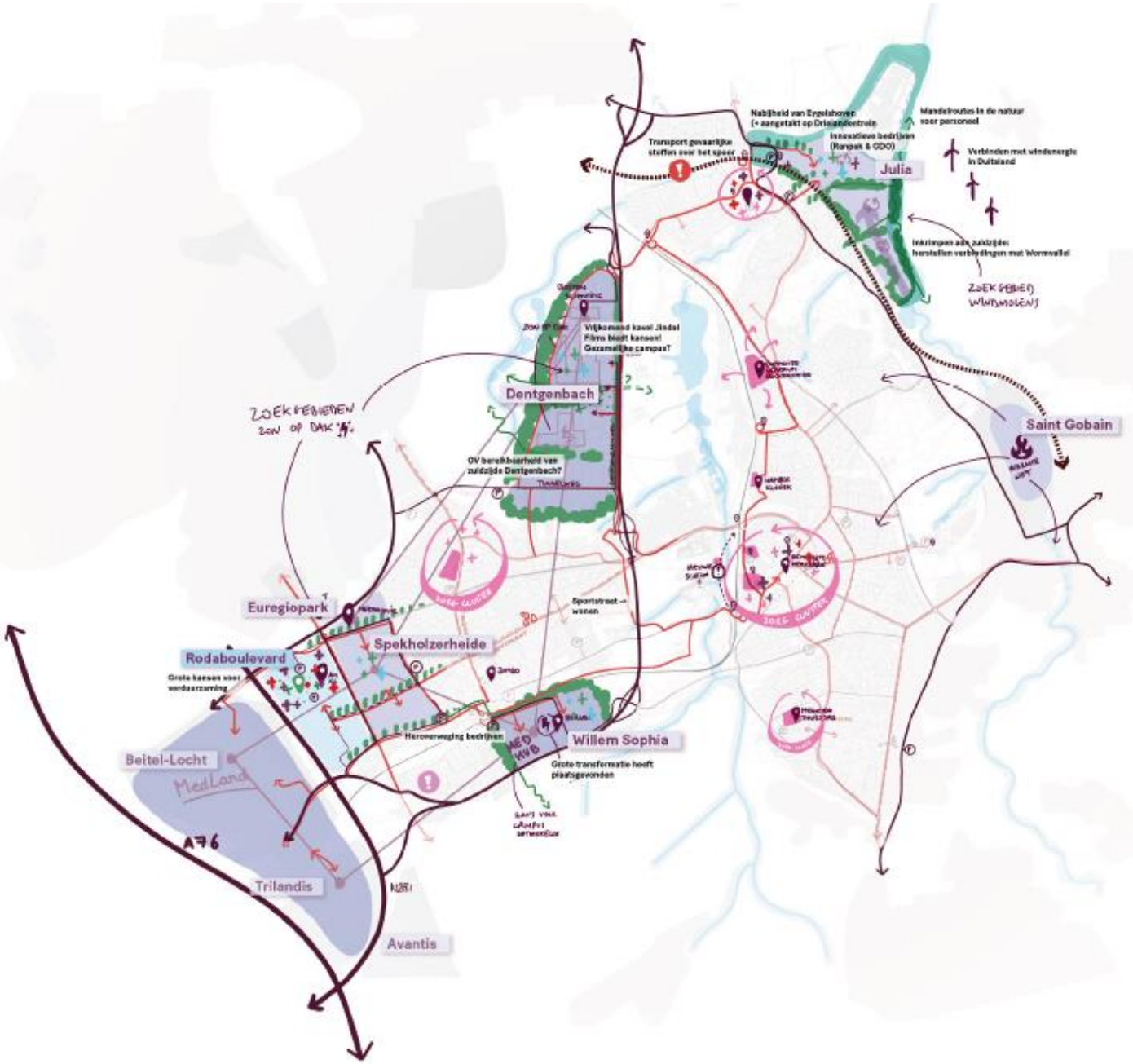
1. Complete wijkknoopunten
2. (ontmoetings)ruimte voor de gemeenschap
3. Een netwerk van veilige en aantrekkelijke fietsstraten

Hoe gaan we dat bereiken?

1. Het behouden van dagelijkse voorzieningen in de wijken: combineren van functies en routes creëren langs de belangrijkste functies.
2. Behouden van belangrijke maatschappelijke functies zoals MFA, sportclubs, harmonie etc. Hierbij is het ook van belang om leegstaand vastgoed te herbestemmen. Verder moet er worden ingezet op het herontwerpen van de openbare ruimte: bijv. het terugdringen/verplaatsen van parkeergelegenheid op de pleinen → meer ruimte voor groen en ontmoeting.
3. Historische linten waar mogelijk transformeren tot fietsstraten, de voorzieningen worden ook geconcentreerd rondom deze hoofdverbindingen.

Werkende stad

Werkende stad

De ambities:

1. Werken in een campusomgeving
2. Werkgelegenheid voor iedereen
3. Duurzame basisvoorzieningen

Hoe gaan we dat bereiken?

1. Op de bedrijventerreinen vindt volop herstructurering plaats, hierin wordt de ontwikkeling van een campusomgeving meegenomen → verblijfsplekken, wandelrondjes, groen, verduurzaming, ontharding en verkoeling en meer ruimte voor langzaam verkeer.
2. Blijven inzetten op hoge arbeidsquota/werkplekken per hectare en bevorderen van de verbinding tussen opleiding en bedrijfsleven. Op deze manier kunnen jongeren de weg naar de arbeidsmarkt vinden.
3. De energietransitie zal voornamelijk gaan plaatsvinden op de bedrijventerreinen (zon op dak en parkeerterreinen). Daarnaast is sprake van netcongestie, dit heeft het gevolg dat alleen op huidige aansluitingen zich nieuwe bedrijven kunnen vestigen. Op korte termijn is er geen oplossing.

Klimaatbestendige stad

Klimaatbestendige stad

De ambities:

1. Versterken van de sponswerking en waterhuishouding van het gehele systeem, ook zoveel mogelijk behouden van het huidige buitengebied
2. Wilde natuur verbonden met het stedelijke weefsel
3. Ontwikkeling van hoogwaardig toerisme

Hoe gaan we dat bereiken?

1. Het buitengebied, beek- en droogdalen waar mogelijk versterken en behouden. Bovengronds afkoppelen van regenwaterafvoer en meer ruimte voor water in de openbare ruimte. Rode ontwikkelingen in principe niet toestaan in het buitengebied.
2. Huidige groene inprikkers (zoals het stadspark) doortrekken in de rest van de stad. Ook de bebossingstrategie is van belang → diverse en klimaatbestendige soorten om de weerbaarheid van het bos te versterken. Tot slot zijn klimaatbestendige maatregelen het meest urgent bij de kwetsbare functies (scholen, zorgcomplexen, werklocaties etc.).
3. Dilemma om enerzijds recreatieve routes te versterken, anderzijds moet het natuurbelang en biodiversiteit gewaarborgd blijven.

Botsproef – buitengebied De Ham

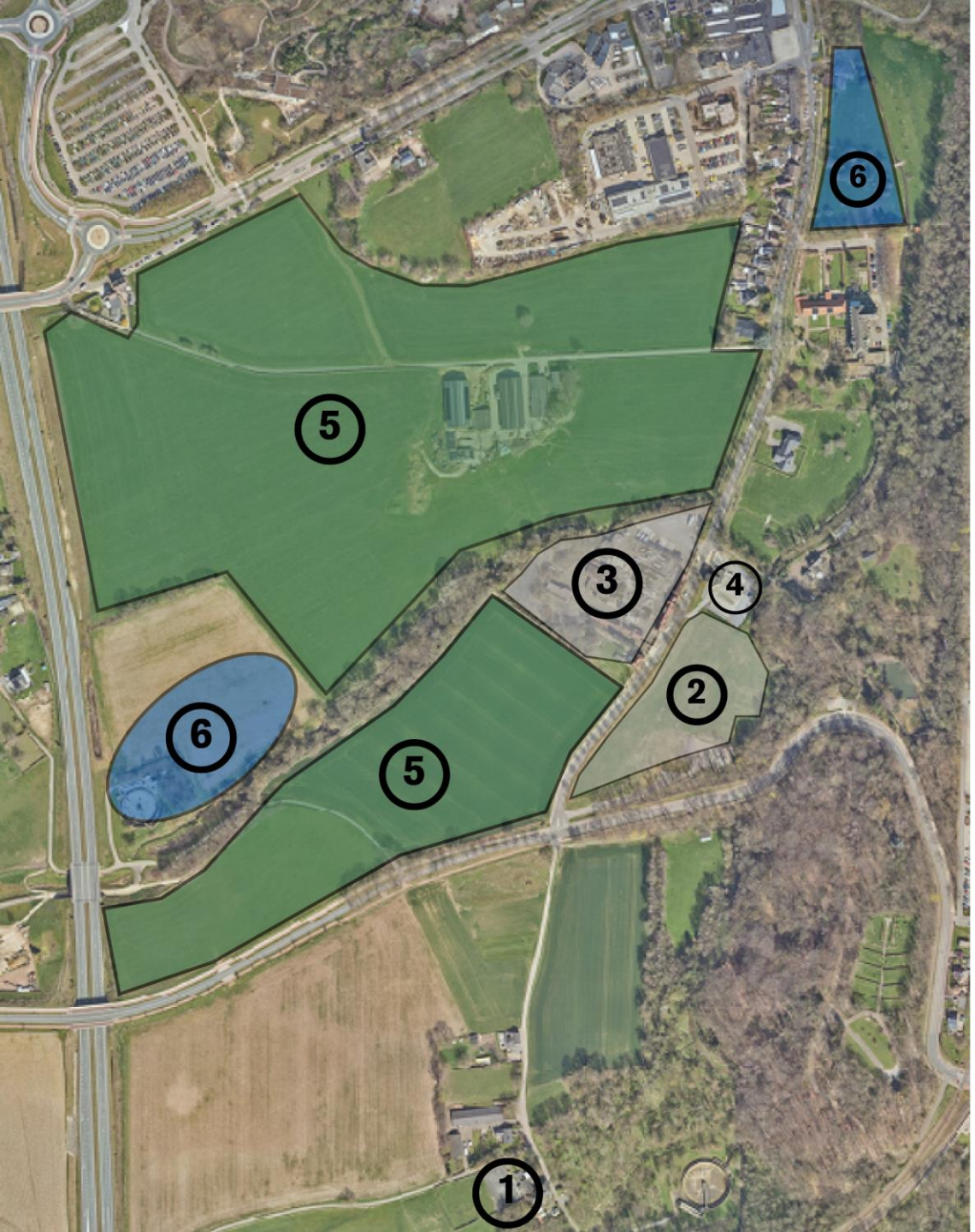
Botsproef – De Ham

- De botsproeven geven inzicht in welke ruimtelijke keuzes met elkaar conflicteren of niet zomaar naast elkaar kunnen bestaan.
- Zijn er botsingen tussen de verhaallijnen onderling? De botsproeven zijn een tussenstap tussen de verhaallijnen en de conceptvisie!
- Botsproeven uitgevoerd voor 3 gebieden:
  - Buitengebied De Ham
  - Rodaboulevard
  - Eygelshoven-centrum
- Per gebied:
  - Welke ontwikkelingen zijn reeds bekend?
  - Wat zijn de ambities voor het gebied?
  - Waar liggen de kansen in dit gebied?
  - Waar ontstaan conflicten in ruimteclaims?
  - Waar kunnen ontwikkelingen/ambities elkaar versterken?

De Ham

Open groene buffer tussen Kerkrade-West en Kerkrade-Oost met agrarische activiteit.
De oostkant is gevoelig voor overstromingen.
Het gebied staat onder druk doordat er van alle kanten nieuwe stedelijke ontwikkelingen bijkomen.

1. **Skaeve Huse**
2. **Tijdelijke opvang Oekraïners**
3. **Toekomstige herontwikkeling slachthuis**
4. **Coffeeshoplocatie**
5. **Agrarisch met waarden/open landschap**
6. **Ruimte voor waterberging en beekdalen**

Wat speelt verder?

- Open landschap, groen en zichtlijnen behouden
- Kansen om het gebied in te zetten voor wateropvang en vermindering hittestress
- Kansen om het gebied recreatief te benutten (o.a. in combinatie met de Parkstadroute).

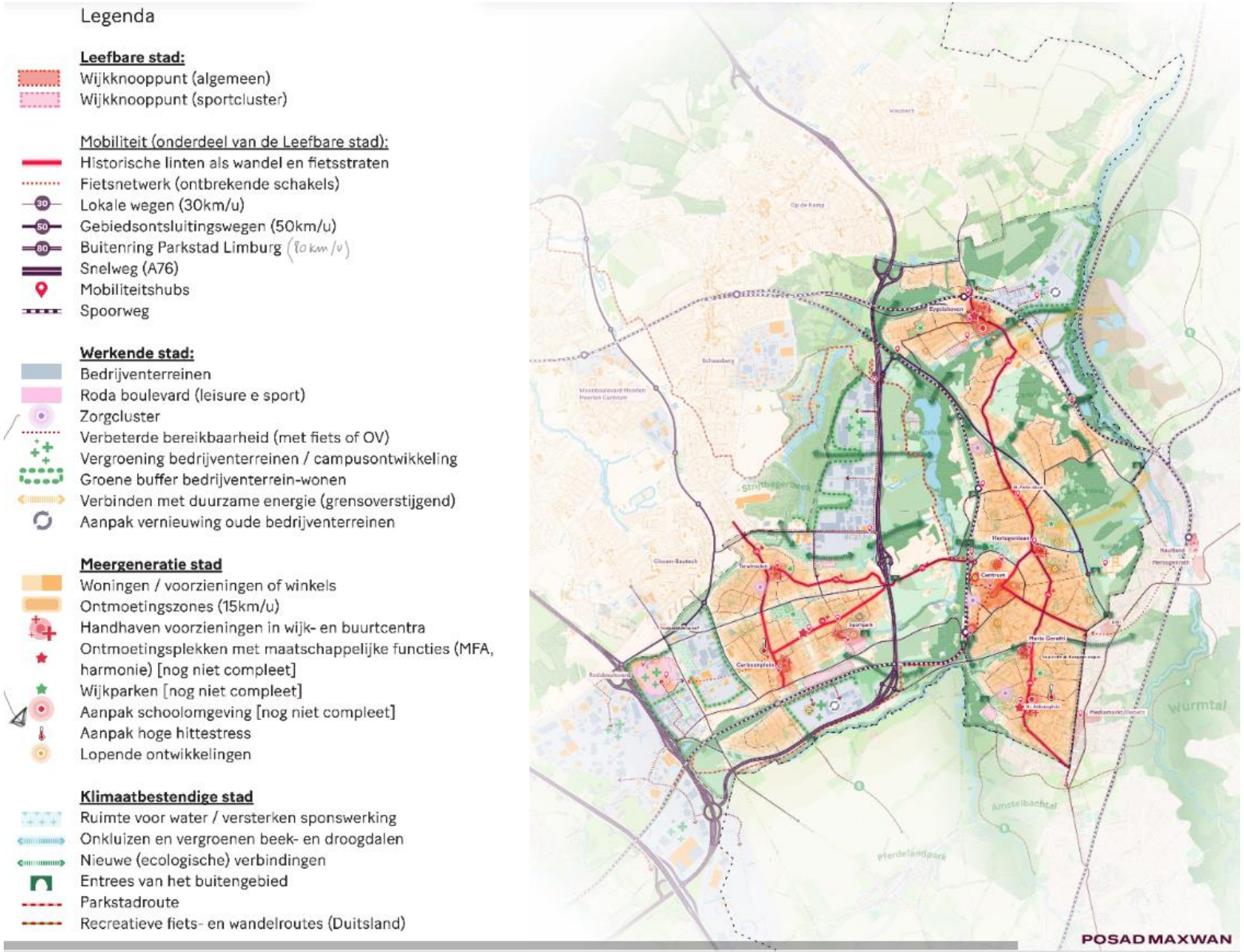
Verhouding met (regionale) Nieuwe Narratief

- Scenario ‘Parkstad groeit’ → keerpunt van bevolkingskrimp naar groei
  Goed om nieuw perspectief te bieden voor de regio, maar wat zijn de ruimtelijke gevolgen?

- Focus ligt op groei van bevolking en economie

- Waar moeten deze ruimteclaims plaatsvinden? De verdichtingsopgave in het fysieke domein wordt groter en complexer. Ook rekening houden met gezondheid, leefbaarheid en klimaat? Denk aan:
  - Plek voor woningbouw
  - Ruimte voor mobiliteit
  - Waar gaan deze mensen werken?
  - Zijn er voldoende voorzieningen?
  - Wat betekent dit voor de groen- en natuurgebieden?

Concept omgevingsvisie

Ruimte voor vragen

Pauze – Bekijk verhaallijnen en interactief gedeelte

Toelichting Nik Baerten (Pantopicon)

19:45-20:10 Pauze en samenstellen ideaalbeeld
Bekijk tijdens de pauze de verhaallijnen en stel uw ideaalbeeld samen d.m.v. verschillende stickers

20:10-20:45 Opsplitsen in groepen
Raadsleden verzamelen met hun ideaalbeeld in 3 groepen voor gezamenlijke reflectie, de gespreksleider bespreekt per groep de verschillende ideaalbeelden:

- Welke verhaallijn komt het sterkst naar voren?
- Waarover is consensus of discussie?
- Welke nieuwe elementen (gekoppeld aan een verhaallijn) wil men meegeven?

20:45-21:00 Plenaire terugkoppeling
Elke groep koppelt kort en bondig hun bevindingen terug.